

شنبه ۶ دی ۱۴۰۴ • ۱۶ صفحه • ۲۰ هزار تومان • سال چهارم • شماره ۹۶۷
www.shahroozonline.ir

مباحثه
اقتصاد
۱۰-۱۱

بازار را امنیتی نکنیم

گفت وگو با علی سعدوندی
استاد اقتصاد دانشگاه درباره
نامه ۱۶۵ نماینده به سران قوا

نگاه کارشناس

غفلت از تحریم

منصور بایطرف

روزنامه نگار و تحلیلگر اقتصاد

بالاخره یک نهاد رسمی پیدا شد تا به بحران ارز و تورم ورود کند و خواستار حل آن شود. روز پنجشنبه بیش از ۱۶۰ نماینده مجلس نامه‌ای را خطاب به سران قوا امضا کردند که در آن خواهان رفع افزایش قیمت ارز و به تبع آن نرخ تورم شدند. نکته مثبت این نامه آن بود که مشکل «ارز و تورم» را یک بحران تلقی کردند. تاکنون کمتر نهاد رسمی - به استثنای سازمان برنامه و بودجه که به آن خواهی پرداخت - پیدا می‌شد که ماجرای افزایش قیمت ارز یا بهتر بگوییم «کاهش ارزش پول ملی» را به مثابه «بحران» - یعنی اتفاقی که باید برای آن راه حل عاجل پیدا کرد - تلقی می‌کردند. خوشبختانه نامه نمایندگان مجلس این موضوع را شفاف بیان کرد اما متأسفانه باید بگوییم راه حل آنها به مثابه ضرب المثل «سورنا را از سر گشاد آن نواختن» بود. نامه بیش از ۱۶۰ نفر از نمایندگان مجلس به سران قوا را مدنظر هست. اما گزارش رسمی سازمان برنامه و بودجه که به آن اشاره کردم چه بود؟ اواخر دولت روحانی، کارشناسان سازمان برنامه و بودجه در یک گزارش حدوداً ۴۰ صفحه‌ای با عنوان «برآورد بدهی‌های دولت ایران به بخش‌های مختلف در دوره ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۶ تحت دو سناریوی رفع تحریم‌های اقتصادی و تداوم تحریم‌ها» پیشگویی عجیبی کردند. این گزارش و پیشگویی آن آنقدر تکان‌دهنده بود که به محض شروع دولت سیزدهم به ریاست مرحوم ابراهیم رئیسی، سازمان برنامه و بودجه نتوان آن گزارش را تکذیب کرد بلکه از روی سایت سازمان هم حذف شد. اما خوشبختانه آن گزارش آنقدر اهمیت داشت که بازتاب رسانه‌ای داشته باشد و اکنون می‌توان به بخش‌هایی از آن دست یافت از جمله بخش مهم ارز و تورم. در گزارش کارشناسان سازمان برنامه و بودجه آمده بود که در صورت تداوم تحریم‌ها - که در واقع مجلس وقت با قانونی که گذرانده بود مانع از دسترسی و راه حل تازه برای رفع تحریم‌ها شود - قیمت هر دلار آمریکا در بازار ایران در سال ۱۴۰۳ به ۷۰ هزار تومان و در سال ۱۴۰۴ به ۱۱۰ هزار تومان خواهد رسید. پیش‌بینی‌ای که هر ساله، محقق شد؛ به طوری که امروز قیمت هر دلار آمریکا در بازار آزاد به بیش از ۱۳۰ هزار تومان رسیده است. پیش‌بینی این کارشناسان برای قیمت دلار در سال ۱۴۰۵ حدود ۱۷۸ هزار تومان بود؛ پیش‌بینی‌ای که با ادامه وضع موجود دور از انتظار نیست. در واقع نویسندگان این گزارش بر اساس مدلی که به دست آورده بودند به این یافته‌ها دست یافته بودند. ❏

راهبردی از سر ناچاری

گفتاری از محمد جواد روح

درباره میانی روزنه گشایی و نسبت آن با زندگی و سیاست

گزارش
رسانه
۱۶

میل بی پایان به پول

بررسی بودجه صدا و سیما

در گفت وگو با محمد علی ابطی و امیر دبیری مهر

به آتش بس غزه خوشبینم

گفت وگویی اشپیگل با بدر عبدالعالی وزیر خارجه مصر

درباره تحولات خاور میانه

قطع دسترسی به داروهای حیاتی

بررسی تأثیر بحران ارز بر وضعیت دارویی بیماران خاص

گزارش
سیاست
۲۰-۲۱

هشدار ائمه جمعه درباره فتنه اقتصادی

سرمقاله

زندگی در حباب

جامعه ایران از بسیاری جهات دچار ناترازی‌های بزرگی شده است. هر صاحب قدرتی باید تأکید و سیاست خود را معطوف به حل این ناترازی‌ها کند. ولی در این میان، ناترازی مهمی وجود دارد که مانع از توجه به سایر ناترازی‌ها و حل آنها می‌شود. این ناترازی میان اولویت‌های صاحبان قدرت با اولویت‌های جامعه است. گویی که بسیاری از آقایان در حباب زندگی می‌کنند و برداشت درستی از مسائل و اولویت‌های جامعه ندارند. در آخرین روز هفته همزمانی چند خبر در ایران نشان‌دهنده زرفای وحشتناک این ناترازی بود. اولین مورد، انتشار یک فیلم از خانم علی‌دوستی است که به مسائل پیرامون خودش و اعتراضات ۱۴۰۱ و زندان رفتن و... می‌پردازد که از شبکه بی‌بی‌سی فارسی منتشر شد. (صیقل‌نظر از صحت و سقم محتوای آن) تعداد بازدیدهای آن میلیونی شد. از سوی دیگر، آقای سیداحمد خاتمی امام جمعه تهران نیز در دیدار با معاون پژوهش حوزه‌های علمیه و جمعی از مدیران این معاونت که در سالن جلسات دبیرخانه مجلس خبرگان رهبری در قم برگزار شد با تقدیر از فعالیت‌های علمی مرکز موضوع‌شناسی احکام فقهی، گفت: «این مرکز در زمینه پاسخ به مسائل فقهی و روزمره خدمات ارزشمندی ارائه کرده است از جمله موضوعاتی که در حج مورد پرسش قرار می‌گرفت، ذبح گوسفند با چاقوی استیل بود؛ تحقیقات مرکز نشان داد در صورتی که چاقو از مصادیق آهن باشد، ذبح جایز است و در غیر این صورت جایز نیست. این نمونه‌ای از موضوع‌شناسی فقهی دقیق است که می‌توان صحت آن را بررسی کرد.» واقعاً داریم به کجا می‌رویم؟ طبعاً مسائل فقهی متنوع است و در جای خود پاسخ به آنها جزو وظایف حوزه باشد، ولی طرح این موارد در عرصه عمومی و توصیف آن به عنوان «تحقیقات ارزشمند» چه برداشتی ایجاد می‌کند؟ آیا گمان نمی‌کنند که این رودخانه خروشان که مردم را وارد انقلاب کرد، اکنون خشک شده است؟ یک امام جمعه آن آقای صدیقی بود، امام جمعه دیگر آقای احمد خاتمی با این اولویت فقهی است، و دیگری هم مشغول صدور حکم مسئولیت سقوط بالگرد علیه اسرائیل است، در حالیکه چنین حکمی پیش از اسرائیل، حکومت مورد حمایت خود را نشانه می‌رود. این ناشی از زندگی حبابی و دور شدن از مردم و واقعیت‌های جامعه و تن دادن به روایت‌سازی به جای حقیقت‌جویی است که اجازه نمی‌دهد ناترازی‌های دیگر دیده و سپس حل شود. در این میان، نقش رسانه و اهمیت آن در طرح درست و کارشناسانه مسائل اصلی بیش از پیش است. در این سو، رسانه رسمی ایران است که هر روز ضعیف‌تر از دیروز و کم‌مخاطب‌تر و در عین حال پرتوقع‌تر و حجیم‌تر و پرهزینه‌تر می‌شود. مشکل اینجاست که کسی هم نیست که پاسخ این وضعیت را بدهد، آن از مجلس و نمایندگانی که اولویت‌های آنان نیز در حد اولویت‌های امام جمعه است. در شرایطی که چنین فیلمی میلیون‌ها بازدید در ایران داشته است، یک نماینده مجلس به طور ضمنی تهدید به شورش می‌کند و می‌گوید که مردم ایران خودشان در برابر بی‌حجابی وارد میدان خواهند شد. همان ادعایی که در فیلم بی‌بی‌سی هم از نقطه مقابل مطرح می‌شود و هر دو به نام مردم سخن می‌گویند. ❏

رازهای هسته‌ای

انتشار اسناد تماس‌های ولادیمیر پوتین و جورج بوش
در دهه اول قرن بیست و یکم درباره ایران

رخداد
بین‌الملل
۲۰-۲۱